

TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı: 4015
Tarih: 23.01.2024

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Harçlar kanunu ile Anayasa Mahkemesinin kuruluşu ve yargılama usulleri hakkında kanunda değişiklik yapılmasına Dair Kanun Teklifi gerekçesiyle birlikte ekte sunulmuştur.

Ceylan Akça CUPOLO

Diyarbakır Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	Anayasa
Esas Komisyon	Plan ve Bütçe
Tarih: 24-1-2024	Esas No: 2/1951

1366964
23 Ocak 2024
TBMM GENEL EVRAK

23 Ocak 2024

TBMM
GENEL EVRAK

23 Ocak 2024

No: 1366964

GEREKÇE

Türkiye Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'ne 1954 yılında taraf olmuş; Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine bireysel başvuru hakkını 1987'de, zorunlu yargılama yetkisini ise 1990 yılında kabul etmiştir. 2004 yılında yapılan anayasa değişikliğiyle de başta Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi olmak üzere, Türkiye'nin taraf olduğu temel hak ve özgürlüklere ilişkin uluslararası sözleşmelere, kanunların üzerinde bir değer atfedilmiştir. Temel haklarla ilgili "evrensel ölçütlere" atıf yapan değişikliklerin son halkasını ise, 2010 yılında yapılan Anayasa değişikliğiyle Anayasa Mahkemesine bireysel başvuru yolunun açılması oluşturmuştur.

Bireysel başvurunun uygulamaya geçirilmesiyle, kamu gücünü kullanan kişi ve kurumların sebep olduğu hak ihlallerine karşı 23 Eylül 2012 tarihinden itibaren anayasal yargı denetimi başlatılmıştır. Buna göre, 23 Eylül 2012 tarihi itibarıyla herkes, Anayasa'da güvence altına alınmış temel hak ve özgürlüklerinden, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi kapsamındaki herhangi birinin kamu gücü tarafından ihlal edildiği iddiasıyla Anayasa Mahkemesine başvurabilmektedir. Ancak bireysel başvurular, yargılama giderlerini karşılayabilecek durumda olmadığını gösteren mali durumuna ilişkin belgeler ile mevzuatta adli yardım talebinde bulunabilmek için öngörülen diğer belgeleri eklemek kaydıyla yargılama giderlerini kısmen veya tamamen ödeme gücünden yoksun olması haricinde, harca tabidir ve başvuru formuna harcın ödendiğine dair belgenin eklenmesi zorunludur.

Anayasa Mahkemesi'ne bireysel başvuru harcı 2022 yılı için 664,10 TL iken 2023 yılında yaklaşık %250 oranında zamlanarak 1.480,40 TL olmuş ve 2024 yılı için de yine yaklaşık %250 zamlanarak 3.518,80 TL'ye yükselmiştir.

Söz konusu vergi zamlarının yurttaşın adalete erişimini engellememesi için söz konusu "Harçlar Kanunu İle Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu Ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi" hazırlanmıştır.

**HARÇLAR KANUNU İLE ANAYASA MAHKEMESİNİN KURULUŞU VE
YARGILAMA USULLERİ HAKKINDA KANUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA
DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 2/7/1964 tarihli ve 492 sayılı Harçlar Kanununa bağlı (1) sayılı Tarifenin “Yargı harçları” başlıklı bölümünün ilk cümlesinde yer alan “, Anayasa Mahkemesine bireysel başvurularda” ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

MADDE 2- 492 sayılı Kanuna bağlı (1) sayılı Tarifenin “Yargı harçları” başlıklı bölümünün “I-Başvurma harcı” başlıklı fıkrasının (4) numaralı bendi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 3- 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanunun 64’üncü maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 4- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 5- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.